

In memoriam

La sfârșit de august, în plin val de înflorire a trandafirilor, s-a stins din viață, în mod cu totul neașteptat, cel care a fost ing. Ioan Ostaciuc, un împătimit al trandafirilor, un practician desăvârșit, care a știut să-și transmită cunoștințele practice, dar, și cele științifice ca un adevarat dascăl.

Născut la 14 iunie 1938 în Botoșani, al doilea fiu din trei în familia lui Ioan și Aglaia Ostaciuc, a urmat școala elementară și liceul teoretic în același oraș, în perioada anilor 1954-1955, după care a urmat cursurile Facultății de Horticultură a Institutului Agronomic "I. Ionescu de la Brad" din Iași, pe care le-a finalizat odată cu susținerea examenului de diplomă în

ianuarie 1961, cu un subiect din pepinieristica pomicolă, realizat la Stațiunea de Cercetări Pomicole Fălticeni sub îndrumarea ilustrului prof. dr. A. Leacu.

După absolvirea facultății și-a efectuat stagiu într-o gospodărie agricolă din Județul Vaslui, unde a înființat o plantărie viticolă, care se menține și astăzi.

Între anii 1962-1964 a funcționat ca profesor de specialitate la Liceul Horticol Iași unde a predat disciplinele de pomicultură generală și specială, pomologia și topografia; la o parte din elevii săi fiindu-le sfătulitor și dascăl până în ultimii ani ai vieții.

În perioada octombrie 1964 – decembrie 1998, a fost angajatul Grădinii Botanice din Iași, în funcția de inginer horticol principal și a contribuit cu dăruire la edificarea acestei instituții pe actualul ei amplasament. La începutul activității sale în Grădina Botanică a colaborat cu conducerea la preluarea suprafeței de 60 ha teren, organizarea întregii activități și transpunerea pe teren a planurilor de amenajare, pentru Secțiile Ornamentală, Taxonomică, Biologică, înființarea secțiilor de producere a materialului dendro-horticul necesar populării terenului și a screlor.

Între anii 1869-1973 a fost numit, de către conducerea Universității "AI. I. Cuza" Iași, șef al Stațiunii Experimentale Miroslava, unde și-a dovedit pe deplin capacitatele de bun organizator, profesionist desăvârșit și observator atent al plantelor, în această perioadă a colaborat cu personalități ilustre ale școlii biologice ieșene, printre care s-a enumerat și prof. dr. Cărăușu. Aici, a început magia trandafirilor, fiind atras de soiul '*Super-Star*'

(Math. Tantau, '60); pentru a-și sătura ochii și sufletul de frumusețea florilor, a înconjurat parcelele experimentale ale Stațiunii Miroslava cu borduri de trandafiri, din acest soi, produsi cu mâna sa.

Această fascinație s-a împletit perfect cu dorința mai veche a prof. dr. Emilian Țopa (directorul de atunci al Grădinii Botanice), de a înființa un Rosarium. Pentru aceasta dar și din alte motive, între aceștia doi s-a legat o colaborare fructuoasă, ing. I. Ostaciuc fiind unul dintre discipolii marelui naturalist, dascăl, pasionat și competent oraganizator al grădinilor botanice din țară, care a fost E. Țopa.

Începând cu anul 1974, ing. Ostaciuc revine la Grădina Botanică din Iași cu sarcina expresă de a elabora planul tematic, de a organiza și înființa un Rosarium. Cu pasiune și devotament a adunat de pe întregul teritoriul României, specii sălbaticice și soiuri de trandafiri cultivați, la care a adăugat materialul provenit din schimbul interțisional dintre grădinile botanice. Tot acest material l-a multiplicat și apoi verificat după literatura de specialitate, după care l-a prelucrat în conformitate cu specificul grădinilor botanice, într-un timp record, de numai 5 ani, cu un efort numai de el știut. Totodată, trebuie adăugat, faptul că, în paralel al înființat și Sectorul Didactico-Experimental cu colecțiile aferente.

În anul 1979 a fost inaugurat *Rosarium*-ul Grădinii Botanice Iași, cu o suprafață de 1,55 ha, conceput în stil hispano-italian, având un fond de 590 de soiuri de trandafiri nobili și 100 de cultivaruri aparținând la 20 de specii sălbaticice și evolute. Sistemizarea terenului a fost realizată în colaborare cu cu renumitul arhitect V. Carmazinu-Cacovski. Colecția a fost organizată după criterii genetice, de variabilitate și utilitate, cu respectarea cronologiei soiurilor, satisfăcând pe deplin cerințele de ordin științific, didactic, estetic și de popularizare. Ulterior a îmbogățit colecția, care a ajuns la un maximum de 900 de soiuri horticole și 140 taxoni spontani. La data pensionării sale, a lăsat un sortiment de 670 de soiuri și 97 taxoni spontani, indigeni și exotici.

Cu o remarcabilă rigoare și un înalt nivel științific, a elaborat documentele însoțitoare ale fondului de roze, existente în arhiva Grădinii Botanice și anume: un fișier cu texte pentru toți taxonii, o fototecă color cu diapozitive pentru aproape toate soiurile, un registru topografic, un registru alfabetic al taxonilor existenți, cu notele obținute la bonitarea efectuată.

Pe plan științific a lăsat un bogat și valoros fond de informații privind colecția de roze a Grădinii Botanice, a elaborat lista celor mai valoroase soiuri adaptate la condițiile climatice din zona estică a Moldovei, care cuprinde un număr de 89 de soiuri, dintr-un total de 565 luate în studiu, soiuri la care a urmărit comportarea a 17 însușiri morfologice, horticole, comportarea față de boli și insolație a acestora, oferind informații deosebit de valoroase atât pentru profesioniști cât și pentru amatori [Culegere de Studii și Articole de Biologie, 1982]. A elaborat lista soiurilor sensibile la ger (49 din colecția Grădinii Botanice Iași), cea a soiurilor rezistente la ger (75 din colecția G.B.I.) pe baza unor

observații efectuate în perioada 1981-1986, pe un fond de 565 de soiuri la care a adăugat explicații cu privire la procesul complex de rezistență la iernare în cazul concret al trandafirului, care este o plantă cu zero biologic foarte scăzut [Culegere de Studii și Articole de Biologie, 1987]. A alcătuit fișele de bonitare, după metoda germană, pentru toate soiurile din colecție, realizarea cărora a înglobat un imens volum de muncă, după cum succint ilustrează colegii săi când spun: "de era ploaie, de erau zile toride, ing. I. Ostaciuc, cu pălăria pe cap și registrul în mână, se afla pe teren".

Cei 24 ani de activitate (din totalul de 37) dedicați aproape în exclusivitate trandafirilor, superbul *Rosarium* înfințat, cât și bogatele informații lăsate cu privire la trandafirii horticoli nobili îl aşează, pe merit, printre rozierii României: E. Kaufmann, W Mihle, A. Mühle, J. von Scheinitz, F. Sandor, R Palocsay, E. Luban, de multă vreme dispăruiți dintre noi., Șt. Wagner, președintele în viață a Asociației Amicilor Rozelor, ameliorator de soiuri.

De asemenea, a descris colecțiile Sectorului Didactic-experimental și în colaborare cu Angela Tărdea, C. Tărdea, M. Lecov, I. Birescu, Ș. Pavel a urmărit o serie de însușiri biologice și horticole la unele plante de cultură (vița-de-vie, culturile legumicole, cartoful, fasolea) în condițiile unor variante tehnologice, iar în colaborare cu colegii din colectivul Grădinii Botanice Iași, s-a preocupat de fenologia plantelor cultivate din familiile *Rosaceae*, *Vitaceae*.

Activitatea sa profesională a fost recunoscută pe plan internațional. Astfel, în anul 1986 "Federația Mondială a Rozelor" a recunoscut Rosarium-ul Grădinii Botanice din Iași, înscriindu-l în rândul marilor rozarii ale lumii, ca urmare a fericitei armonizări a arhitecturii sale cu organizarea științifică; în anul 1991, Rosarium-ul a primit distincția "Per Scientiam ad Vitam" acordată de Grădina Botanică Nikitski din Yalta (Crimea).

În afara activității de bază a contribuit la formarea tehnică și științifică a personalului de execuție prin îndrumări tehnice pe teren, lecții practice și teoretice pe teme horticole și de botanică horticolă.